

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 363/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť F. B., P., zastúpeného advokátom JUDr. K. P., P., vo veci namietaného porušenia čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 10/2006 z 27. júla 2006 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 192/04 zo 16. mája 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2006 doručená sťažnosť F. B., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. K. P., P., vo veci namietaného porušenia čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 10/2006 z 27. júla 2006 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 192/04 zo 16. mája 2005.

Zo sťažnosti vyplýva, že „Sťažovateľ podáva Ústavnému súdu Slovenskej republiky sťažnosť pre porušenie čl. 12 Ústavy SR a dodržanie princípu rovnosti občanov pred súdom

bez ohľadu na spoločenské postavenia, čo bolo porušené postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Krajského súdu v Prešove.

K porušeniu čl. 12 Ústavy SR došlo postupom Krajského súdu v Prešove pri prejednaní odvolania odporcu – vydavateľa denníka a týždenníka zastúpeného advokátom JUDr. P. H., vo veci sporu na ochranu osobnosti sp. zn. 9 C 489/01 zo dňa 16. 5. 2005, kedy Krajský súd odôvodnil zmenu rozsudku v neprospech sťažovateľa, spočívajúcu v znížení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch priznanej prvostupňovým súdom o viac ako polovicu, nízkym spoločenským postavením navrhovateľa“.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie na najvyšší súd, ktorý dovolanie zamietol a namietané porušenie čl. 12 ústavy označil len za „*nespokojnosť sťažovateľa so znížením výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch odvolacím súdom*“.

Sťažovateľ tvrdí, že postup krajského súdu a najvyššieho súdu predstavuje nedodržiavanie čl. 12 ústavy a upriamuje pozornosť ústavného súdu na to, že mu bola odoprená rovnosť pred zákonom a rovnaký prospech zo zákona. Toto odoprenie alebo rozlíšenie predstavuje diskrimináciu. Sťažovateľ tiež tvrdí, že diskriminácia je v demokratickej spoločnosti neprijateľná, pretože symbolizuje najhorší výsledok odoprenia rovnosti pred zákonom.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že pre neho nie je prioritná výška priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ale postup krajského súdu na princípe selekcie občanov podľa výšky spoločenského postavenia, ktorý navrhovateľa ako angažovaného funkcionára organizácie politických väzňov a nepriamo aj jeho právneho zástupcu deklasoval na občanov druhej kategórie.

Na základe uvedených dôvodov „*sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd vydaním nálezu rozhodol, že postupom Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Prešove bol porušený čl. 12 Ústavy SR, tým že navrhovateľovi bolo uprené právo rovnosti a bol diskriminovaný v tomto konaní na základe spoločenského postavenia, čím mu bola*

spôsobená finančná ujma znížením priznanej nemajetkovej ujmy priznanej prvostupňovým súdom.

Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd SR zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR a prikázal mu vo veci znova konať a rozhodnúť.

Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu sp. zn. 9 C 489/01 zo dňa 16. 5. 2005 boli sťažovateľovi uprené jeho ústavou zaručené práva, v dôsledku čoho bol poškodený, z toho dôvodu navrhuje, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 120 000,- Sk.

Sťažovateľ taktiež žiada o úhradu trov právneho zastúpenia a to na účet JUDr. K. P., advokát, P. “.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej príčinnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 79/06). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Z dikcie § 53 ods. 3, ako i súvisiacich ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že zmeškanie v ňom uvedenej lehote ústavný súd nemôže odpustiť.

1. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie čl. 12 ústavy postupom krajského súdu, ako aj to, že rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 9 C 489/01 (správne má byť asi sp. zn. 1 Co 192/04) zo 16. mája 2005 boli sťažovateľovi upreté jeho ústavou zaručené práva.

Ústavný súd v súvislosti s takto formulovaným petitom na rozhodnutie vo vzťahu k namietanému postupu a rozhodnutiu krajského súdu uvádza, že subsidiárna právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje, aby ústavný súd o takto formulovanom návrhu na rozhodnutie mal právomoc rozhodovať. Navyše, ide o namietanie postupu v konaní, ktoré bolo právoplatne skončené viac ako dva mesiace pred doručením sťažnosti ústavnému súdu, t. j. viac ako ustanovuje § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde lehotu na podanie sťažnosti po právoplatnom skončení konania. Znamená to, že sťažnosť je v tejto časti, okrem nedostatku právomoci o nej konať, podaná oneskorene. Okrem toho ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy (sťažovateľ namieta porušenie čl. 12 ústavy ako celku) nemôžu byť zásadne

priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 59/97). Vzhľadom na uvedené je dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie čl. 12 ústavy aj postupom najvyššieho súdu, ako aj to, že aj rozhodnutím najvyššieho súdu (rovnako nesprávne uvedené, resp. neoznačené rozhodnutie) boli sťažovateľovi upreté jeho ústavou zaručené práva.

Napriek tomu, že formulovaný petit nespĺňa náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde [absentuje jednoznačná identifikácia namietaného konania a rozhodnutia v petite, ako aj absencia konkretizácie porušenia čl. 12 ústavy (je označený celý článok 12 ústavy)], hoci je zrejmé, že napr. čl. 12 ods. 3 ústavy už na prvý pohľad nesignalizuje príčinnú súvislosť s namietaným konaním a rozhodnutím, t. j. sťažnosť vykazuje absenciu zákonom predpísaných náležitostí (hoci je sťažovateľ zastúpený advokátom), ústavný súd posúdil aj túto časť sťažnosti, či namietané porušenie čl. 12 ústavy postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 10/2006 má svoju opodstatnenosť.

Podľa názoru ústavného súdu namietaný postup a rozsudok najvyššieho súdu nesignalizujú žiadnu možnosť vyslovenia porušenia čl. 12 ústavy po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, pretože samotné zamietnutie dovolania bez porušenia ústavnoprocených princípov priestor pre takéto porušenie čl. 12 ústavy ani nevytvára.

Vyplýva to nakoniec aj z posúdenia prípustnosti dovolania najvyšším súdom, a to nasledovným spôsobom: „...ustanovenie § 237 O. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však nebola dovolacím súdom v konaní

zistená a dovolateľ ani vo svojom dovolaní nenamietal, že by v konaní k uvedeným vadám došlo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani vadu tejto povahy dovolateľ nenamietal a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Z obsahu dovolania žalobcu vyplýva, že ako dovolací dôvod uplatňuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k právnemu záveru, že odvolací súd, pokiaľ rozhodoval o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch, postupoval dôsledne v zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a náležito zohľadnil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy ako aj všetky okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcu došlo. S hodnotením intenzity, trvania, rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti ako i ohlasu na neoprávnený zásah tak ako ich posúdil odvolací súd, sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa (§ 220 ods. 1 O.s.p.) založil svoje rozhodnutie o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch na konkrétnych a výsledkami dokazovania preukázaných skutočnostiach a preskúmateľných hľadiskách.“

Vzhľadom na uvedené a rešpektujúc doterajšiu rozhodovacia činnosť ústavného súdu (I. ÚS 59/97) ústavný súd aj túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na toto rozhodnutie sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. októbra 2006